

Súd: Okresný súd Dolný Kubín
Spisová značka: 5C/70/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5418201761
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Bebej
ECLI: ECLI:SK:OSDK:2020:5418201761.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dolný Kubín sudcom JUDr. Petrom Bebejom v právnej veci žalobcu: Sociálna poisťovňa, so sídlom v Bratislave - mestská časť Staré Mesto, 29. augusta 8 a 10, IČO: 30807484, s oznámenou adresou na doručovanie: Sociálna poisťovňa, pobočka Dolný Kubín, Aleja Slobody 1878, 026 01 Dolný Kubín, proti žalovaným: 1/ Z. P., J.. XX.XX.XXXX, J. G. Ž., E. XXX/XXX, ktorý zomrel XX.XX.XXXX, 2/ Slovenská kancelária poisťovateľov, so sídlom v Bratislave, Bajkalská 19B, IČO: 36062235, v spore o náhradu škody 7.763,- eur, takto

rozhodol:

- I. Súd konanie voči žalovanému 1/ zastavuje.
- II. Súd žalobu, ktorou sa žalobca voči žalovanému 2/ domáha zaplata sumy 7.763,- eur, zamietá.
- III. V pomere medzi žalobcom a žalovaným 1/ žiadna zo strán sporu nemá právo na náhradu trov konania.
- IV. Žalovanému 2/ priznáva voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobou datovanou k 22.11.2018, doručenou tunajšiemu súdu 28.11.2018 elektronicky, autorizovanou podľa osobitného predpisu, sa žalobca voči žalovaným 1/ a 2/ domáhal zaplata sumy 7.763,- eur s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného.

2.1. Odôvodnil ju tým, že dňa 31.03.2007 okolo 17.30 h, v katastrálnom území obce Ž., v lesnom poraste v časti zv. Lazy - Lasky, žalovaný 1/ viedol traktor zn. Zetor 4011 bez evidenčného čísla a nesprávnou technikou jazdy po strmej poľnej ceste, ktorá mala väčšie stúpanie ako výrobcom pre daný typ traktora určený, došlo k poškodeniu poltera zabezpečujúceho prenos krútiaceho momentu na zadnú nápravu a k následnému rozbehnutiu traktora smerom dozadu a prevrátením traktora na ľavú stranu, pričom rámom kabíny bol pritlačený spolujazdec F. Z., J.. XX.XX.XXXX, ktorý utrpel zranenia, na základe ktorých mu bol priznaný invalidný dôchodok.

2.2. Rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín 2T/210/2007-170, právoplatným 22.11.2008, bol žalovaný uznaný vinným zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Trestného zákona a odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 10 mesiacov s podmieneným odkladom a určením skúšobnej doby na dva roky.

2.3. Žalovaný 1/ nemal v čase dopravnej nehody uzatvorené povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla zn. Zetor 4011 bez evidenčného čísla. Do mája 2014 bola poverená vybavením škodovej udalosti spoločnosť H. K., M..N.. I. F. A., Š. X, G.. Následne však listom z 24.03.2015 oznámila, že u poisťných udalostí vzniknutých od 01.11.2013, t. j. od účinnosti zákona NR SR č. 430/2003 Z. z. do 31.03.2007 nie sú žalobcove nároky na náhradu vyplatených

dôchodkových dávok dôvodné. Uvedená povinnosť bola údajne poisťovateľovi stanovená len vo vzťahu k poškodenému, nie vo vzťahu k žalobcovi.

2.4. Podľa § 238 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoSP“) má Sociálna poisťovňa právo voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá vznikla Sociálnej poisťovni výplatom nemocenských dávok a dôchodkových dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania. Právo na náhradu škody si uplatňuje Sociálna poisťovňa v súdnom konaní podľa osobitných predpisov.

2.5. Žalobca listom č. 180-900-0042/2012-014 z 02.06.2016 vyzval žalovaného 1/ na uznanie a dobrovoľné splnenie povinnosti nahradiť žalobcovi škodu vzniknutú výplatom dôchodkových dávok F. Z., J. XX.XX.XXXX, vo výške 16.880,01 eura, a to formou invalidného dôchodku vo výške 16.880,01 eura za obdobie od 06/2014 do 04/2017. Výzvu žalobca na vedomie zaslal aj žalovanému 2/. Žalovaný 1/ a ani žalovaný 2/ na výzvu prevzatú dňa 08.06.2017 do dnešného dňa nereagovali. Výzvu žalovaný 1/ a žalovaný 2/ prevzali dňa 08.06.2017.

2.6.1. Podľa § 24 ods. 2 písm. b) a ods. 3 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoPZP“) žalovaný 2/ poskytuje z poistného garančného fondu poistné plnenie za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, za ktorú zodpovedá osoba bez poistenia zodpovednosti. Poškodený má právo uplatniť nárok na náhradu škody podľa odseku 2 proti žalovanému 2/ za rovnakých podmienok, za akých by mohol uplatniť nárok na náhradu škody proti poisťovateľovi podľa tohto zákona.

2.6.2. Zákom č. 430/2003 Z. z. účinným od 1. novembra 2003 novelizujúcim ZoPZP sa v § 4 ods. 2 ustanovilo, že poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody vzniknutej, okrem iného úhradou dávok nemocenského poistenia, dôchodkového poistenia.

2.6.3. Podľa § 15 citovaného zákona poškodený má právo na náhradu škody priamo od poisťovateľa. Podľa tohto ustanovenia náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

2.7. V zmysle § 24 ods. 9 ZoPZP bola poverená vybavením škodovej udalosti spoločnosť H. K., M..N.. I. F. A., Š. X, G.. Uvedená poisťovňa do 05/2014 likvidovala náhradu škody - žalobcom vyplatené nemocenské dávky a dôchodkové dávky. Následne H. K., M..N.. listom z 25.03.2015 uviedla, že v poistných udalostiach vzniknutých od 1. novembra 2003 do 31. marca 2007 nie sú nároky žalobcu na náhradu vyplatených dôchodkových dávok dôvodné. Za dôvodne považuje len nároky poisteného na náhradu dávok, ktoré samotný poistený ako škodca vyplatil žalobcovi z titulu náhrady škody, ktorú si podľa ZoSP voči nemu po výplate samotných dávok uplatnila.

2.8. Žalobca navrhuje zodpovednosť žalovaných 1/ a 2/ s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného. Podľa žalobcu má právo na náhradu škody titulom vyplatených dávok dôchodkového poistenia - invalidného dôchodku vyplateného žalobcom F. Z. za obdobie od 01/2016 do 04/2017 v celkovej sume 7.763,- eur jednak voči žalovanému 1/ v zmysle § 238 ZoSP, ako aj voči žalovanému 2/ v zmysle citovaných ustanovení ZoPZP.

3. Žalovaný 1/ v písomnom vyjadrení z 10.01.2019 poukázal na spolu s ním predložené oznámenie Sociálnej poisťovne - ústredie Bratislava z 30.11.2018, z ktorého vyplýva, že mu z jeho dôchodku 322,10 eura vykonávajú zrážky v sume 39,01 eura/mesiac. Takto mu ostáva na živobytie 283,09 eura, čo je jeho jediným príjmom. Z toho platí 31,- eur za odber elektriny a 2,32 za RTVS. Takto mu ostáva 249,77 eura/mesiac na ostatné životné potreby. Je slobodný, nemá žiadny nehnuteľný alebo hnuteľný majetok, ktorý by sa dal reálne speňažiť, takže jeho jediným príjmom je starobný dôchodok. Je toho názoru, že aj keď poberá starobný dôchodok, reálne zaplatiť dlžnú sumu 7.763,- eur nie je v jeho možnostiach, keďže žalovanú sumu predchádzajú ďalšie v sume 61.853,63 eura, ako to vyplýva z priloženého oznámenia. Z dôchodku, ktorý poberá, hradí všetky výdavky spojené s bývaním a uspokojovaním osobných potrieb. Je teda osobou, ktorej majetkové pomery plne odôvodňujú kritéria dôvodov hodných osobitného zreteľa, preto žiadal, aby súd na to v konaní prihliadal, že nie je v jeho možnostiach uvedený dlh zaplatiť a vyhlásil, že uvedený dlh neuznáva. Navrhol žalobu voči nemu zamietnuť.

4. Žalovaný 2/ v písomnom vyjadrení z 03.01.2019 k žalobe uviedol, že žalobcom uplatnený nárok titulom náhrady škody za vyplatené dávky z dôchodkového poistenia za obdobie 1/2016 do 4/2017 vo výške 7.763,- eur v celom rozsahu neuznáva a žiadal žalobu zamietnuť.

4.1. Citujúc ust. § 4 ods. 3 ZoPZP uviedol, že žalovaný 2/ je povinný nahradiť vyššie uvedené nároky žalobcovi len v prípade, že ich je povinný nahradiť týmto subjektom aj poistený - v tomto prípade osoba, ktorá zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou nepoisteného motorového vozidla - žalovaný 1/.

4.2.1. Podľa § 238 ods. 6 ZoSP právo na náhradu škody podľa odseku 1 uplatňuje Sociálna poisťovňa v súdnom konaní podľa osobitného predpisu.

4.2.2. Podľa § 238 ods. 7 ZoSP Sociálna poisťovňa neuplatní právo na náhradu škody podľa odseku 6, ak a) je pravdepodobné, že náklady na uplatňovanie práva na náhradu škody presiahnu výšku škody, b) je zrejmé, že vzhľadom na majetkové pomery fyzickej osoby alebo právnickej osoby povinnej nahradiť škodu, uplatňovanie škody nebude viesť ani k čiastočnému uspokojeniu práva Sociálnej poisťovne na náhradu škody, c) uplatňovanie škody najmä dokazovanie jej vzniku zavineným protiprávnym konaním by bolo spojené s nadmernými ťažkosťami žalobca môže uplatniť svoje nároky voči žalovaným 1/ a 2/ len v prípade splnenia vyššie uvedených podmienok, pričom žalovaný 1/ je osoba v hmotnej núdzi.

4.3. Zároveň poukázal na konanie vedené pred Okresným súdom Dolný Kubín pod sp. zn. 6C/10/2018, v ktorom predmetom je náhrada toho istého druhu nároku žalobcu, iba za iné obdobie, a na zamietavý rozsudok súdu v tejto veci, ako aj na svoje vyjadrenia v tomto konaní.

5. Žalobca v replike danej vyjadrením z 30.01.2019 zotrval v plnom rozsahu na podanej žalobe z dôvodu, že podľa § 238 ZoSP voči žalovanému 1/ ako tretej osobe má právo na náhradu škody, ktorá jej vznikla výplatom nemocenských dávok a dôchodkových dávok v dôsledku jeho zavineného protiprávneho konania. Keďže k protiprávnemu konaniu došlo pri dopravnej nehode, náhradu škody by mal zaplatiť za tretiu osobu žalovaný 2/. Poukázal na právny názor Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17Co/313/2017-77 z 28.08.2018, v právne totožnej veci, kde žalovaný 2/ bol tiež účastníkom konania. Vychádzajúc z uvedeného je potom jediným možným výkladom citovaného ustanovenia taký, ktorý v záujme jeho použiteľnosti podraduje pod pojem poškodený aj subjekty vyplácajúce dávky dôchodkového poistenia. Záver o danosti povinnosti plnenia z PZP v prospech žalobcu podľa citovaného ustanovenia prijal i Krajský súd v Košiciach vo svojom rozhodnutí o právne totožnej veci z 05.10.2017 sp. zn. 3Co 271/2016, kde problematiku danej právnej úpravy charakterizoval ako nedostatky dovtedajšej právnej úpravy týkajúce sa pojmovej nedôslednosti. Krajský súd v Trenčíne sa stotožnil s názorom Krajského súdu v Košiciach, že následná novela zákona o PZP č. 110/2007 Z. z. danú pojmovú nedôslednosť iba odstraňovala a nezavádzala povinnosť, ktorá by dovtedy neexistovala.

6. Žalovaný 2/ v následnej duplike zo 04.03.2019 pridržiavajúc sa svojho predošlého vyjadrenia poukázal na skutočnosť, že škodová udalosť sa stala dňa 31.03.2007.

6.1. ZoPZP v znení účinnom do 31.03.2007 upravoval nároky zo zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla tak, že podľa § 4 ods. 2 poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení, ako aj škody vzniknutej úhradou nákladov zdravotnej starostlivosti, dávok nemocenského poistenia a dávok dôchodkového poistenia, b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou veci, c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), d) ušlého zisku. Podľa § 4 ods. 3 poistený má právo, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poistné plnenie v rozsahu podľa odseku 2, ak ku škodovej udalosti, pri ktorej táto škoda vznikla a za ktorú poistený zodpovedá, došlo v čase trvania poistenia zodpovednosti, ak tento zákon neustanovuje inak.

6.2. Novelou cit. zákona č. 110/2007 Z. z., ktorý nadobudol účinnosť dňa 01.04.2007, teda deň po vzniku škodovej udalosti, na základe ktorej sa žalobca domáha žalovanej sumy, bol § 4 ods. 2 - 4 zmenený nasledovne: Podľa § 4 ods. 2 cit. zákona v znení účinnom od 01.04.2007 poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení, b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou veci, c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nesplnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 5 písm. a) alebo písm. b) alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poistné plnenia alebo neoprávnene krátil poskytnuté poistné plnenie, d) ušlého zisku.

6.3. Podľa § 4 ods. 3 cit. zákona poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil príslušným subjektom uplatnené, preukázané a vyplatené náklady zdravotnej starostlivosti, nemocenské dávky, dávky nemocenského zabezpečenia, úrazové dávky, dávky úrazového zabezpečenia, dôchodkové dávky, dávky výsluhového zabezpečenia a dôchodky starobného dôchodkového sporenia, ak poistený je povinný ich nahradiť týmto subjektom.

6.4. Podľa § 4 ods. 4 cit. zákona poistený má právo, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poistné plnenia v rozsahu podľa odseku 2, ak ku škodovej udalosti, pri ktorej táto škoda vznikla a za ktorú poistený zodpovedá, došlo v čase trvania poistenia zodpovednosti, ak tento zákon neustanovuje inak.

6.5. Podľa prechodných ustanovení citovaného zákona k úpravám účinným od 1. apríla 2007 v § 28c ods. 6 právne vzťahy vzniknuté z poistenia zodpovednosti pred 1. aprílom 2007 zostávajú nedotknuté.

6.6. Z vyššie uvedených ustanovení zákona vyplýva, že do 31.03.2007 (deň vzniku škodovej udalosti) zákon ustanovoval, aby poisťovateľ nahradil za poisteného uplatnené a preukázané nároky ... poškodenému, až od 01.04.2007 zákon v novom znení § 4 ods. 3 upravuje, že poisťovateľ za poisteného nahradil príslušným subjektom uplatnené, preukázané a vyplatené náklady zdravotnej starostlivosti, nemocenské dávky, dávky nemocenského zabezpečenia, úrazové dávky, dávky úrazového zabezpečenia, dôchodkové dávky, dávky výsluhového zabezpečenia a dôchodky starobného dôchodkového sporenia, ak poistený je povinný nahradiť ich týmto subjektom. Prechodné ustanovenia citovaného zákona neodkazujú na použitie úprav účinných od 01.04.2019 na právne vzťahy vzniknuté z poistenia zodpovednosti pred 1. aprílom 2007. Preto poverený poisťovateľ žalovaného 2/ uplatnené nároky žalobcu zamietol.

6.7. V súvislosti s touto istou škodovou udalosťou pripojil rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín pod č. k. 4C/19/2015-111 zo dňa 23.07.2015, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 29.02.2016 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Žiline, ktorý rozsudok potvrdil. Ide o túto škodovú udalosť z 31.03.2007, kde žalovaný 2/ prostredníctvom povereného poisťovateľa H. K., M..N.. I. F. A. nahradil žalobcovi jeho uplatnené nároky - titulom výplaty invalidného dôchodku poškodenému F. Z. za obdobie 1/2012 - 10/2012 vo výške 4.597,34 eura, za obdobie 7/2011 - 12/2011 vo výške 2.665,20 eura za obdobie od 11/2012 - 10/2013 vo výške 5.613,53 eura, v celkovej výške 12.876,07 eura a následne si uplatňoval od zodpovednej osoby - žalovaného 1/, podľa § 24 ods. 7 citovaného zákona postih za vyplatené náhradné poistné plnenia z garančného poistného fondu, pričom konajúci súd žalobu zamietol. Poukázal na dôvody zamietnutia tejto žaloby a konštatovanie súdu na str. 7 a 8 rozsudku. Navrhol, aby súd žalobu zamietol.

7. Na predbežnom prejednaní sporu súd na základe zhodného návrhu sporových strán uznesením z 29.04.2019 č. k. 5C/70/2018-79 prerušil toto konanie s poukazom na § 163 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Následne na návrh žalobcu z 30.10.2019, súd uznesením z 20.11.2019 č. k. 5C/70/2018-92 rozhodol o pokračovaní v konaní.

8. Žalovaný 2/ v záverečnom vyjadrení zo 14.01.2020 uviedol, že v čase vzniku škodovej udalosti (31.03.2007) bol účinný ZoPZP v znení účinnom do 31.03.2007, podľa ktorého podľa § 4 ods. 2 ods. a) poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení, ako aj škody vzniknutej úhradou nákladov zdravotnej starostlivosti, dávok nemocenského poistenia a dávok dôchodkového poistenia. Podľa žalovaného 2/ žalobca nie je poškodeným v tejto škodovej udalosti, tým je osoba, ktorej sa vyplácali dávky dôchodkového - invalidného dôchodku: F. Z.. Až nasledujúcim dňom po vzniku škodovej udalosti dňa 01.04.2007 nadobudla účinnosť novela ZoPZP, a to zákon č. 110/2007 Z. z., kde bol § 4 ods. 2 písm. a) zmenený tak, že poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení. § 4 ods. 3 cit. zákona bol zmenený tak, že poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ, za neho nahradil príslušným subjektom uplatnené, preukázané a vyplatené náklady zdravotnej starostlivosti, nemocenské dávky, dávky nemocenského zabezpečenia, úrazové dávky, dávky úrazového zabezpečenia, dôchodkové dávky, dávky výsluhového zabezpečenia a dôchodky starobného dôchodkového sporenia, ak poistený je povinný ich nahradiť týmto subjektom. Teda až novelou účinnou deň po vzniku škodovej udalosti od 01.04.2007 bolo doplnené vyššie uvedené ustanovenie ZoPZP, podľa ktorého je poisťovateľ povinný nahradiť náklady zdravotnej starostlivosti, nemocenské dávky, dávky nemocenského zabezpečenia, úrazové dávky, dávky úrazového zabezpečenia, dôchodkové dávky, dávky výsluhového zabezpečenia a dôchodky starobného dôchodkového sporenia príslušným subjektom. Podľa prechodných ustanovení ZoPZP k úpravám účinným od 1. apríla 2007 v § 28c ods. 6 cit. zákona právne vzťahy vzniknuté z poistenia zodpovednosti pred 1. aprílom 2007 zostávajú nedotknuté. Ak by súd zastával právny názor, že vyššie uvedená novela č. 110/2007 Z. z. sa vzťahuje aj na túto škodovú udalosť, poukázal na ust. § 238 ZoSP, konkrétne jeho odseky 1, 6 a 7 písm. b), ktoré citoval s tým, že majetkové pomery žalovaného 1/, ktorý XX.XX.XXXX zomrel, sú zrejmé zo spisového materiálu, ako aj zo spisového materiálu v obdobnej veci pod sp. zn. 6C/10/2018, kde si žalobca uplatňuje žalovanú sumu 5.295,40 eura z tejto škodovej

udalosti, vyplatenú poškodenému za iné obdobie. Z dôvodu nemajetnosti žalovaného 1/ sa žalobca nemal domáhať práva na náhradu vyplatených dávok poškodenému. Žalovaný 2/ podľa § 24 ods. 7 ZoPZP má po úhrade náhradného poistného plnenia z garančného poistného fondu, právo na jeho náhradu voči tomu, kto za škodu zodpovedá (škodca), teda proti žalovanému 1/, čím by nastala rovnaká situácia, akoby si žalobca uplatnil svoj nárok priamo proti žalovanému 1/. Navrhol, aby súd žalobu v celom rozsahu zamietol a žalovanému 2/ priznal právo na náhradu trov konania.

9. Na pojednávaní 05.02.2020

9.1. Žalobca prostredníctvom povereného pracovníka zobral žalobu voči žalovanému 1/ späť, žiadajúc konanie voči nemu zastaviť z dôvodu, že žalovaný 1/ zomrel s tým, že celú žalovanú sumu 7.763,- eur si žalobca naďalej uplatňuje voči žalovanému 2/. Ďalej uviedol, že majú také skúsenosti, že keď aj škodca zomrel a bol poistený, aj po jeho smrti naďalej poisťovne plnili.

9.2. V záverečnom prednese žalobca uviedol, že smrť tretej osoby nie je dôvodom, aby si žalobca prestal uplatňovať nárok na náhradu škody z dôvodu vyplatených dôchodkových dávok. Tento nárok si žalobca priamo uplatňuje voči poisťovni, ak mal dohodnuté zmluvné poistenie a ak nemal, voči žalovanému 2/. Podľa § 238 ods. 1 ZoSP voči žalovanému 1/ ako tretej osobe má žalobca ako poškodený právo na náhradu škody, ktorá mu vznikla výplatom dôchodkových dávok v dôsledku jeho zavineného protiprávneho konania. Žalobcove nároky na náhradu škody vzniknutej úhradou dávok dôchodkového poistenia bol žalovaný 2/ povinný uhradiť z dôvodu, že motorové vozidlo žalovaného 1/ nebolo v čase dopravnej nehody povinne zmluvne poistené. Uvedené vyplýva jednak z jeho povinnosti stanovenej v § 24 ods. 2 písm. b), ods. 3 ZoPZP a následne z ustanovenia § 4 ods. 2 písm. a) ZoPZP účinného do 31.03.2007, hoci Sociálna poisťovňa nie je v danom ustanovení uvádzaná explicitne. Podľa žalobcu je však subsumovaná pod pojem poškodený, pričom žalobca je poškodeným práve z dôvodu, že je to on, ktorý vypláca dávky dôchodkového poistenia poškodenej osobe. Iný výklad nie je ani možný. Nedostatky dovtedajšej právnej úpravy týkajúcej sa pojmovej nedôslednosti nemôžu byť na ťarchu žalobcu. Krajské súdy v Košiciach a Trenčíne právne správne vo svojich rozsudkoch konštatovali, že novela ZoPZP č. 110/2007 Z. z. danú pojmovú nedôslednosť iba odstraňovala a nezavádzala povinnosť, ktorá by dovtedy neexistovala. Pokiaľ okresný súd dospel k záveru, že v danom prípade žalobca postupoval v rozpore s ust. § 238 ods. 7 písm. b) ZoPZP, konštatoval, že nepriaznivé majetkové pomery žalovaného 1/ ako tretej osoby v tomto konaní nie sú rozhodujúce, pretože náhradu škody za neho by mal zaplatiť žalovaný 2/, ktorý by mal následne uplatniť postihové právo smerujúce voči žalovanému 1/. Postihové právo má charakter náhrady za poskytnuté plnenie, nemá charakter nároku na náhradu škody, ale ide o subrogačný postih proti tretej osobe. Ide o zákonný prechod práva (tzv. subrogačný postih).

10. V priebehu konania, konkrétne dňa XX.XX.XXXX žalovaný 1/ zomrel a touto právnou skutočnosťou žalobca odôvodnil aj svoje späťvzatie žaloby voči nemu. Dedičské konanie po menovanom je vedené na Okresnom súde Dolný Kubín pod sp. zn. 6D/74/2019, IDnot 158/2019. V danej dedičskej veci konajúci notár v podaní z 28.01.2020 oznámil, že v danej dedičskej veci boli doručené prihlášky pohľadávok Všeobecnou zdravotnou poisťovňou a súdnym exekútorom zatiaľ vo výške 45.749,76 eura. Notársky úrad však zistil lustrovaním v katastri nehnuteľností, že porúčiteľ bol vlastníkom nehnuteľností nachádzajúcich sa v k. ú. Ž. vo výmere 6097 m² a v hodnote podľa hodnotenia realitnej kancelárie H.-V. O. H. vo výške 12.486,80 eura. Bude sa teda jednať o predĺžené dedičstvo a vzhľadom na úkony, ktoré je potrebné urobiť v konaní, kde je dedičstvo predĺžené, nie je predpoklad rýchleho ukončenia konkrétnej dedičskej veci.

11. Vzhľadom na späťvzatie žaloby žalobcom voči žalovanému 1/ súd konanie voči nemu postupujúc podľa § 145 ods. 1 CSP v celom rozsahu zastavil. Pritom smrť žalovaného 1/ s ohľadom na to, čo vyplýva z doterajších výsledkov dedičského konania po žalovanom 1/ ako porúčiteľovi, z ktorých je zrejmé, že dedičstvo po ňom bude vysoko predĺžené, by (po tom, ako budú tieto predbežné závery definitívne potvrdené) s poukazom na § 63 ods. 1 CSP a rozsah zodpovednosti prípadných dedičov za dlhy porúčiteľa (§ 470 Občianskeho zákonníka) viedla (nebyť späťvzatia žaloby voči nemu) tiež k zastaveniu konania voči žalovanému 1/.

12. Skutkový rámec, na podklade ktorého si žalobca podanou žalobou uplatňoval žalovaný nárok najprv voči obom žalovaným a v súčasnosti len voči žalovanému 2/, bol medzi stranami sporu nesporný. Nesporne teda spôsobil svojím zavineným nedbanlivostným konaním zo dňa 31.03.2007 ako vodič traktora Zetor 4011 bez evidenčného čísla nesprávnou technikou jazdy, ktorá bola príčinou nehody, ťažkú ujmu na zdraví spolujazdcovi - poškodenému F. Z., J.. XX.XX.XXXX, za ktoré konanie bo uznaný

rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín zo 06.11.2008 č. k. 2T/210/2007-170 vinným z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 10 mesiacov s jeho podmieneným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní dvoch rokov a tiež bol zaviazaný uhradiť poškodenému škodu titulom bolestného vo výške 181.990,- Sk, keď so zvyškom nároku na náhradu škody bol poškodený odkázaný na konanie o občianskoprávných veciach. Nesporne v príčinnej súvislosti s následkami úrazu, ktoré poškodený utrpel pri nehode z 31.03.2007 zavinennej žalovaným 1/, bol poškodený uznaný za invalidného a žalobca mu vyplácal invalidný dôchodok. Sociálna poisťovňa si následne v súvislosti s vyplatením dôchodkových dávok poškodenému uplatnila voči žalovanému 2/ náhradu dôchodkových dávok, za ktorého danú vec na základe jeho poverenia realizovala poisťovňa H., ktorá uhradila žalobcovi 04.12.2012 regres vo výške 7.262,54 eura v súvislosti s preukázaným potvrdením vyplatenia invalidného dôchodku žalobcom poškodenému za obdobie 7/2011 až 10/2012 a dňa 23.05.2014 regres vo výške 5.613,53 eura za invalidný dôchodok vyplatený žalobcom poškodenému za obdobie 11/2012 až 10/2013, čo následne žalovaný 2/ refundoval danej poisťovni 15.04.2013 (sumu 7.262,54 eura) a 23.05.2014 (sumu 5.613,53 eura), ako je to konštatované v odôvodnení rozsudku tunajšieho súdu z 23.07.2015 č. k. 4C/19/2015-111.

13. Rozsudkom tunajšieho súdu z 23.07.2015 č. k. 4C/19/2015-111, potvrdeného rozsudkom Krajského súdu v Žiline z 20.01.2016 č. k. 7Co/585/2015-140, právoplatným 29.02.2016, súd zamietol žalobu terajšieho žalovaného 2/ smerujúcu voči terajšiemu žalovanému 1/, ktorou si voči nemu uplatnil zaplatenie sumy 12.876,07 eura predstavujúcu súčet v odseku 12 uvádzaných súm 7.262,54 eura a 5.613,53 eura s príslušenstvom, a to s poukazom na § 24 ods. 7 ZoPZP pre nesplnenie povinnosti terajším žalovaným 1/ vyplývajúcej mu z § 3 ods. 1 ZoPZP. V odôvodnení svojho rozhodnutia súd konštatoval, že žalobca si v rozpore s § 238 ods. 6 ZoSP uplatnil u žalovaného 2/ právo na náhradu škody, čím porušil práva žalovaného 1/ uvedené v § 238 ods. 7 písm. a) až c) ZoSP poukazujúc v tomto smere na zistené majetkové pomery žalovaného 1/.

14. Tiež je nesporné, že listom z 24.03.2015 poisťovňa H. žalobcovi oznámila, že v poisťných udalostiach vzniknutých v období od 01.11.2003 do 31.03.2007 nie sú nároky žalobcu dôvodné, pretože až novela ZoPZP zákonom č. 110/2007 Z. z. explicitne zakotvila, že poisťovateľ má povinnosť uhradiť preukázané náklady zdravotného poistenia, nemocenského poistenia alebo dôchodkového poistenia aj príslušným subjektom, kým do 31.03.2007 bola táto povinnosť stanovená len vo vzťahu k poškodenému.

15. Po uvedenej zmene konania žalovaného 2/ cestou poisťovne H., ktorý žalobcovi odmietol refundovať poškodenému vyplatené dôchodkové dávky, si žalobca začal uplatňovať náhradu nákladov, ktoré vynaložil v súvislosti s vyplácaním dôchodkových dávok poškodenému, za následné obdobia cestou súdu.

16. V konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 6C/10/2018 si žalobca voči obom žalovaným uplatnil nárok na zaplatenie sumy 5.295,40 eura s príslušenstvom titulom náhrady dávok dôchodkového poistenia - invalidného dôchodku poškodenému za obdobie 02/2015 až 12/2015. Rozsudkom z 09.08.2018 sp. zn. 6C/10/2018 (doposiaľ neprávoplatným, keď vo veci prebieha odvolacie konanie) tunajší súd žalobu v celom rozsahu a voči obom žalovaným zamietol, žalovanému 1/ náhradu trov konania nepriznal a žalovanému 2/ priznal voči žalobcovi právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Dôvodom zamietnutia žaloby bol postup žalobcu v rozpore s § 238 ods. 7 písm. b) ZoSP, v súvislosti s čím pod bodom 31 konštatoval, že žalobcovi muselo byť známe, že žalovaný 1/ je poberateľom starobného dôchodku vo výške 313,40 eura, z ktorého mu vykonáva zrážky v sume 36,11 eura, po čom žalovanému 1/ zostáva suma 277,29 eura, z ktorej platí mesačné zálohy na elektriku v sume 31,- eur, koncesionárske poplatky 2,32 eura a daň z nehnuteľností a poplatok za komunálny odpad, čo v prepočte na mesiac predstavuje 2,96 eura. Po zaplatení týchto výdavkov mu zostáva cca 241,- eur. Pritom má výdavky aj na kúrenie (drevo a uhlie) a jeho príjem je de facto pri hranici životného minima. Vzhľadom na vek žalovaného 1/ a jeho poškodenie ruky nemožno po ňom spravodlivo žiadať, aby popri dôchodku pracoval. Akýkoľvek jeho majetok podlieha exekúciám, ktoré sa preukázateľne začali ešte v r. 2012 (pre vymoženie sumy 11.443,69 eura) a 2014 (pre vymoženie sumy 5.287,48 eura). V tejto súvislosti výkon práva žalobcom označil v rozpore s účelom ust. § 238 ods. 7 písm. b) ZoSP, ktorý nemôže požívať právnu ochranu a preto žalobu voči žalovanému 1/ zamietol. Zamietnutie žaloby voči žalovanému 2/ odôvodnil tým, že ak by ho zaviazal na zaplatenie žalovaného nároku, ten by prostredníctvom komerčnej poisťovne žalobcovi priznanú sumu vyplatil a následne by si vyplatenú sumu uplatňoval voči žalovanému 1/ s poukazom na § 24 ods. 7 v spojení s § 24 ods. 2 písm. b) ZoPZP, čo by fakticky znamenalo rovnaký

výsledok, ako v prípade, ak by súd vyhovel žalobe žalobcu voči žalovanému 1/. Zmyslom § 238 ods. 7 písm. b) ZoSP je aj to, aby uplatňovanie škody nemalo pre škodcu likvidačný následok, ktorý by sa dosiahol, ak by súd vo vzťahu k žalovanému 2/ žalobe vyhovel, pre následné právo žalovaného 2/ domáhať sa ním poskytnutého plnenia. Postavenie žalovaného 2/ v tomto prípade je iné, než by tomu bolo v prípade komerčnej poisťovne, pretože táto má právo na náhradu poistného plnenia voči svojmu poistníkovi len v prípadoch uvedených v § 12 ods. 1 ZoPZP, ktoré sa však na žalovaného 1/ nevzťahujú. Napokon poukazujúc na ust. § 24 ods. 3 a § 4 ods. 3 ZoPZP dospel k záveru, že ak žalovaný 1/ nemá povinnosť uhradiť žalobcovi dôchodkové dávky, ktoré žalobca preukázateľne vyplatil poškodenému v období od 2/2015 - 12/2015 v celkovej sume 5.295,40 eura, tak potom s poukazom na § 4 ods. 3 ZoPZP musel dospieť k záveru, že žalobcovi nevznikol nárok na toto plnenie ani voči žalovanému 2/, pretože právo na plnenie voči žalovanému 2/ je podmienené právom na plnenie voči žalovanému 1/.

17. Predmetom tohto konania je pritom identický nárok ako nárok tvoriaci predmet konania tunajšieho súdu sp. zn. 6C/10/2018 (nárok na náhradu škody uplatnený s poukazom na § 238 ods. 1 ZoSP vzniknutej vyplatením invalidného dôchodku poškodenému), avšak uplatnený za iné obdobie nadväzujúce na obdobie, ktoré predstavuje predmet konania tunajšieho súdu sp. zn. 6C/10/2018 (jeho predmetom bola náhrada dávok dôchodkového poistenia vyplatených žalobcom poškodenému za obdobie 02/2015 až 12/2015 v celkovej výške 5.295,40 eura, kdežto predmetom tohto konania je náhrada dávok dôchodkového poistenia vyplatených žalobcom poškodenému za obdobie 01/2016 až 04/2017).

18.1. Podľa § 238 ods. 1 ZoSP, Sociálna poisťovňa má právo voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá jej vznikla výplatom dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania, výšku škody preukazuje Sociálna poisťovňa potvrdením príslušnej organizačnej zložky Sociálnej poisťovne o výške vyplatených dávok.

18.2. Podľa § 238 ods. 6 ZoSP, právo na náhradu škody podľa odseku 1 uplatňuje Sociálna poisťovňa v súdnom konaní podľa osobitného predpisu.

18.3. Podľa § 238 ods. 7 ZoSP, Sociálna poisťovňa neuplatní právo na náhradu škody podľa odseku 6, ak a) je pravdepodobné, že náklady na uplatňovanie práva na náhradu škody presiahnu výšku škody, b) je zrejme, že vzhľadom na majetkové pomery fyzickej osoby alebo právnickej osoby povinnej nahradiť škodu, uplatňovanie škody nebude viesť ani k čiastočnému uspokojeniu práva Sociálnej poisťovne na náhradu škody, c) uplatňovanie škody najmä dokazovanie jej vzniku zavineným protiprávnym konaním by bolo spojené s nadmernými ťažkosťami.

18.4. Podľa § 24 ods. 3 ZoPZP, poškodený má právo uplatniť nárok na náhradu škody podľa odseku 2 (t.j. škody hradenej z poistného garančného fondu a v rámci toho aj škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, za ktorú zodpovedá osoba bez poistenia zodpovednosti - písm. b) § 24 ods. 2 ZoPZP) proti kancelárii za rovnakých podmienok, za akých by mohol uplatniť nárok na náhradu škody proti poisťovateľovi podľa tohto zákona.

18.5. Podľa § 4 ods. 3 ZoPZP, poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil príslušným subjektom uplatnené, preukázané a vyplatené náklady zdravotnej starostlivosti, nemocenské dávky, dávky nemocenského zabezpečenia, úrazové dávky, dávky úrazového zabezpečenia, dôchodkové dávky, dávky výsluhového zabezpečenia a dôchodky starobného dôchodkového sporenia, ak poistený je povinný ich nahradiť týmto subjektom.

19. Súd sa v celom rozsahu stotožňuje aj v tomto konaní s takým výkladom právnych noriem rozhodných pre posúdenie veci, teda s takým jej právnym posúdením, k akému tunajší súd dospel vo veci sp. zn. 6C/10/2018. Aj v prejednávanej veci je teda možnosť žalobcu domáhať sa podľa § 238 ods. 1 ZoSP nároku na náhradu škody spôsobenej zavineným protiprávnym konaním škodcu limitovaná ustanovením § 238 ods. 7 ZoSP, z ktorého sa prejednávanej veci týka dôvod upravený pod písmenom b). Okrem už vyššie konštatovaných a v konaní tunajšieho súdu sp. zn. 6C/10/2018 zistených a žalobcom nerozporovaných majetkových pomerov žalovaného 1/, ktorý navyše v priebehu tohto konania zomrel a ktoré jednoznačne vedú k záveru zrejmej bezúspešnosti čo i len čiastočného uspokojenia žalovaného nároku vo väzbe nielen na príjem, ktorý do svojej smrti mal, ale aj s ohľadom na výšku jeho nevyhnutných výdavkov a predovšetkým výšku ďalších jeho záväzkov, ktoré boli voči nemu vymáhané aj exekučne, aj z doterajších zistení súdu v rámci dedičského konania vedeného po žalovanom 1/ je zrejme, že dedičstvo po ňom je vysoko predĺžené, pričom nie je vylúčené, že ešte dôjde k nárastu výšky predĺženia. Ak súčasne povinnosť žalovaného 2/ plniť za žalovaného 1/ je daná výlučne rozsahom, v akom je (by bol) povinný vo vzťahu k žalobcovi plniť samotný škodca, ako to vyplýva z cit. ustanovení § 4 ods. 3 a § 24

ods. 3 ZoPZP, potom súd konštatuje nedôvodnosť podanej žaloby voči žalovanému 2/, voči ktorému (po späťvzatí žaloby voči žalovanému 1/) si žalobca ako voči jedinému uplatňoval celý žalobou uplatnený nárok. Preto súd žalobu voči žalovanému 2/ v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietol.

20. V pomere medzi žalobcom a žalovaným 1/ súd o nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že žiaden z nich nemá právo na ich náhradu, zohľadniac fakt, že žalovaný 1/ v priebehu konania zomrel, čo bol aj jediný dôvod, pre ktorý vo vzťahu k nemu zobral žalobca žalobu späť (§ 256 ods. 1 a contrario CSP).

21. S ohľadom na plný úspech žalovaného 2/ v tomto konaní súd s poukazom na § 262 ods. 1 CSP priznal žalovanému 2/ voči žalobcovi nárok na plnú náhradu trov tohto konania. O výške trov bude rozhodnuté s poukazom na § 262 ods. 2 CSP samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.